

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2021-05-05

Diarienummer:
AMN-2019-0185

Handläggare:
Eva Hellstrand

Riktat stöd för verksamhetsutveckling för nyanlända elever

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Sedan 2019 pågår en samverkan med Skolverket i en satsning för att stärka kommunens förmåga att erbjuda nyanlända och flerspråkiga barn och elever en hög och likvärdig kvalitet. I tidigare beslutsunderlag för satsningen framkommer att förvaltningen avser att rapportera till arbetsmarknadsnämnden två gånger om året angående insatserna.

Beredning

Ärendet har beretts inom arbetsmarknadsförvaltningen.

Föredragning

I bifogad handling redovisas satsningar inom fyra områden:

- Fortsatt kvalitetsarbete med fokus på andraspråkselevers möjligheter att lära
- Nätverk för sfi-lärare inom vuxenutbildningen
- Nätverk för att kvalitetssäkra processer inom övergångar mellan gymnasiet och vuxenutbildningen
- Bedömning och betygssättning /nätverk för lärare i svenska som andra språk

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i föreliggande ärende.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden, daterad den 5 maj 2021

Bilaga 1, Riktade insatser för nyanlända och flerspråkiga barns och elevers lärande

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Riktade insatser för nyanlända och flerspråkiga barn och elevers lärande

Denna skolverkssatsning sträcker sig över alla fyra skolformer i Uppsala kommun, förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildningen. I övriga skolformer är det vissa utvalda skolor som ingår i satsningen men i vuxenutbildningen ingår alla anordnare, egen regi och de externa, på samma villkor och tillsammans.

Insatsen ska hålla på till och med juni 2022, med en eventuell förlängning 2022 ut och allt som görs ska därefter införlivas med ordinarie verksamhet.

Inom vuxenutbildningen genomförs följande fyra insatser:

1. Fortsatt kvalitetsarbete med fokus på andraspråkselevers möjligheter att lära (NC)

Nationellt centrum för svenska som andraspråk, en del av Stockholms universitet, utbildar lärare inom vuxenutbildningen i Uppsala i ett språkutvecklande arbetssätt där inlärnigen av det svenska språket på ett naturligt sätt ska integreras i, och utgå från elevernas vardag, yrke och bakgrund. Till en början var det enbart tänkt för yrkes- och kombinationsutbildningar, där man läser yrke och språk i kombination, men utbildningen gjordes om lite för att kunna omfatta även övriga ämnen.

I insatsen ingår också att utbilda lärledare på alla skolor, som ska kunna hålla i ett skolutvecklingsarbete enligt ovanstående modell även fortsättningsvis, när satsningen är slut. *”Motivet för kombinerade och integrerade utbildningar är bland annat att eleverna helt enkelt inte har tid att utveckla språkliga färdigheter först – och kunskaper först därefter – utan att de behöver ges möjligheter att utveckla språk och kunskaper samtidigt (....) Kombinerade och integrerade utbildningar ger möjligheten att lära språk i ett meningsfullt och praktiskt sammanhang, vilket ökar motivationen och lärandet.”*

[Klivautredningen, Stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (SOU 2020:66)]

2. Nätverk för sfi-lärare inom vuxenutbildningen, egen regi och externa utbildningsanordnare

I januari i år skickades en enkät till alla sfi-lärare i kommunen med frågan hur man ställde sig till ett samarbete i nätverksform med övriga sfi-lärare i Uppsala. 47 av 48 lärare var positiva.

2. Är du intresserad av att ingå i ett nätverk med sfi-lärare från andra skolor i kommunen?

[Mer information](#)

● Ja, absolut!	24
● Ja, varför inte.	11
● Ja, jag tror det.	12
● Nej, jag tror inte det.	1
● Nej, absolut inte!	0

En arbetsgrupp har bildats och utifrån de svar som gavs på enkäten formeras ett nätverk med återkommande aktiviteter där lärare kan lära känna varandra och utbyta erfarenheter. Som sammanhållande faktor ska det genomföras en gemensam dag per termin för alla sfi-anordnare med aktiviteter som föreläsningar och workshops. En digital plattform har också skapats där det går att mötas när man har saker man behöver diskutera. På så sätt kan nätverket bidra till bättre förutsättningar i yrkesrollen och till en likvärdig utbildning för Uppsalas sfi-elever.

"Tycker det är jättebra med en sådan här grupp och att vi nu kan få en möjlighet till att utveckla en undervisning som är likvärdig, oavsett vilken arbetsplats vi arbetar på. Ser fram emot detta samarbete." (Lärare hos extern anordnare)

3. *Nätverk för att kvalitetssäkra processer i övergångar mellan gymnasiet och vuxenutbildningen*
4. *Bedömning och betygssättning / Nätverk för svenska som andraspråkslärare*

Båda dessa delar handlar om att göra vägen mer framkomlig för elever som går över från gymnasiet och språkinträdning till vuxenutbildningen. Något som har syns är att det varit en lång startsträcka för dessa elever innan de känt sig hemma på vuxenutbildningen och kunnat göra framsteg. Utifrån de undersökningar som gjorts handlar det dels om att bedömningen av kunskaper skiljer sig mellan gymnasiet och vuxenutbildningen, men framför allt om att förutsättningarna skiljer sig så mycket och kunskapen hos personal och elever på gymnasiet om hur vuxenutbildningen fungerar har saknats. Eleverna har helt enkelt inte vetat vad som väntat dem eller förväntats av dem. I dessa två insatser görs ett arbete med att jämna denna väg mellan verksamheterna genom kunskapsöverföring från gymnasiet till vuxenutbildningen om elevens kunskaper och förutsättningar så eleverna inte ska börja som ett oskrivet blad när de kommer till vuxenutbildningen. Ett arbete pågår också med att ta fram riktad information om vuxenutbildningens olika delar för personal och elever på gymnasiet. Som nästa steg kommer ett nätverk att skapas för lärare i svenska som andra språk där det ska vara möjligt att titta på och jämföra hur elevernas kunskaper bedöms så det blir likvärdigt inom vuxenutbildning men också för de elever som kommer från gymnasiet till vuxenutbildningen.

Uppsala 2021-04-27

Isabelle Borg, Processledare